

JUHÁSZ FERENC

A fordított Pietà

Ül a fiú görnyedésben,
kín a márvány-feledésben,
ül a fiú márvány-széken,
kő-hokedlin, nagy fatuskón,
mint sovány ifjú favágó
erdei havasesőben,
egész teste gyászból márvány,
görbe akár a szívárvány,
lencsés-ujjvégű áttetsző
levelibéka-kezevel,
bütykös, tyúkszemes, vakfoltos
kezevel test-csöndet fogdos,
ölében, mint márvány-barka
apró, vékony, csontos anyja,
halott anyja fekszik mélyen
nyugvó márvány-meredésben,
szinte a fiába mártva,
a fiú ölébe ásva,
mintha imádkozó sáska
térdepel a zöld homályban,
levelek közt csönd-idomban,
s csontszög-fésű karjaiban,
a tű-csapda csont-lakatban,
a kar-fogsor harapásban,
az ölelés-elmúlásban
hosszú, csíkos darázs fekszik

bőrtelen bütyök-térdein,
szembéjtalan szem-málnákkal,
pillátlan morzsa-golyókkal,
s szárnyai levegő-török
hímzett Mária-szívében,
fekszik márványból omolva,
mintha báránnyelből volna,
hullámredős márványszalag,
felhőhab asszony-alakzat,
üresen, mint nyitott ablak
éjén virág csillag-tenger,
mint a kereszt fekvő ága
feszül gyász-görnyedt fiára,
feje, lába földig lógva,
mint súlyból a súly hiánya,
kicsi kontya márvány-rózsa,
térdtől földig szöglet-lába,
mint szöcske ugró-villája
lóg le szikrázva fehéren,
mint tejút Isten-pupilla
szemlencséje kozmosz-éjben,
márvány-karjai világ-vak
csöndbe borzolt korall-ágak,
szétnyílt szájában fogai,
mint aranybal pikkelyei,
kettős félgörbe cölöpsor
márványforgács-papírosból,
vízszintes arc függőleges
arcot néz márvány-veszélyben,
a hanyatt-bullás kő-mélyből,
függőleges arc vízszintes
arcot néz, mint szirom-pajzsot,
a nyitott szem zárt szembéjat:
békés márvány-üldözésben,
két tükör-csönd ütközésben,
egymás rácsa tükrözésben
fénygúla háromszögében,

fényháromszöglapok csúcsán,
fénynégyzet-talpba ágyazva:
ősborosztvánban virágpör,
borostyánszögön falevél,
fénytrepéz két súlyzó-arca:
gyúrt, szögletes, komor márvány,
fekszik a halott mosónő
költő-fia gyász-ölében,
kereszt márvány-küldetésben:
ők a kereszt a fehérbén,
fekszik a halott lét-szentség
az általa szült mindenség
mérhetetlen éj-ölében,
mint a kristály-kéve mélyben
szívárvány a légy szemében,
a kiváltott s a megváltó
belőlük született télben,
a jajtalan halál-éden,
s a kettő-egy márvány-kéjben,
nem fia anyja ölében,
de anyja fia ölében,
egymás vonzását lebírva,
egymás halálát kibírva,
föld fölötti lebegésnek
nincs gravitáció-sírja,
fekszik a reménytelenség
a nincsen-remény ölében,
küldetés a küldetésben,
bánat bánatba ragasztva:
nemzőtesten mágnes-csillag,
úgy tartja őt az ölében,
mint megszült nő csecsemőjét,
mint Isten a Világ-Éroszt:
ifjú kozmosz öreg kozmoszt,
úgy hullnak egymásba-forrtan,
mint havazás tél-éjszakán,
hószobrok éjszaka-tokban,

*mint csillagok a titokban,
mint a tűz a csillagokban,
megváltó a megváltotton,
a megváltott a megváltón,
kiváltó a kiváltotton,
a kiváltott a kiváltón,
egymás márvány-türelmében,
bűn a másik szerelmében,
bűntelenség az igében,
összenőve, szinte részeg
ítéletben két természet,
mint megkövesedett ősga
ág-törzs kő-háromszögében
üres márványfonat-fészek,
mint egy márványrózsa-kereszt
ha úrbe-nemződve feszül
az égitest-hálógömbben,
mint magzat magzatburokban
kuporogva magzatvízben:
lebeg a végtelen tűzben,
a Skizofrén Gyémánt-Rózsa
a kőtenger úrt altatja,
a márvány-anya halottan
a horgolt-tűz úrt szoptatja,
fiát fordítva itatja
halál-kövér semmi-tejjel,
fekszik a fiú ölében
a szigorúság, a szégyen,
árvaság a büntudatban,
a skizofrén iszonyatban,
a rágörnyedő büntudat
márványlombja lét-iszonyat,
hanyatt fekszik a halotton
a halott, mintha épp szülne,
néma úrt fia szívében,
fekszik márvány-elveszésben
a Mama a fehér télben:*

József Attila ölében.
A márvánnyá dermedett kín
a kín jég-dermedt térdein.
Ők a fordított Pietà,
márványból az irgalom-fa,
a menny-ágas kereszt-létra,
megváltás bánat-bozontja,
márványbogáncs gond-bozótja:
egymás átka egymás sorsa
együtt-sors halál-szerelme,
iker-osztás kőselyemből,
két márványcsöpp halott szívből.
Anyagukban semmi romlás,
alakjukban semmi bomlás!
Egymásban a két öröklét,
s a kopár düh rázza öklét!
A fiú a szülőanya,
s az anya egyszülött fia:
Szűzanya József Attila,
s halott Krisztusként a Mama.

